

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioan. Petri Maffei, Bergomatis, E Societate Iesv,
Historiarvm Indicarvm Libri XVI.**

Maffei, Giovanni Pietro

Antverpiae, 1605

Petri Diazii Ad Leonem Henricivm Provinciae Lvsitanae Pro Societate Iesu
Praepositum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11473

D E
QVINQVAGINTA
 DVOBVS E SOCIE.

TATE IESV,

DVM IN BRASILIAM NA-
 VIGANT, PRO CATHOLICA
 FIDE INTERFECTIS,

EPISTOLÆ DVÆ.

PETRI DIAZII AD LEONEM HENRICIVM
 PROVINCIAE LVSITANÆ PRO SOCIE-
 tate Iesu Præpositum.

XPONAM his litteris felicem exitum Ignatii Azebedii Brasiliæ Præpositi Provin- cialis, & comitum. Nonis Iunii, cum Aloysio eiusdem Brasiliæ prouinciæ pro Lusitanæ Rege præfecto, classe nauium septem, Olisipone profecti, octauo die Materiam hanc in- sulam prospera nauigatione tenuimus. No- uem circiter & sexaginta in vniuersum è So- cietate nostra conscenderamus, in tres onerarias distributi. Quæ S. Jacobi dicebatur, ea cum Didaco Andrado multisque aliis è no- strorum numero vehebatur Ignatius. Francisco autem Castrio cū fratribus duobus, & pueris orphanis, Ioannis Fernandi obtigerat nauis. Me Sociis cum amplius viginti eadem quæ Aloysium Præfe- ctum nauis exceperat. Et quoniam certis de causis in hoc Materia portu aliquandiu subsistere decreuerat Aloysius; vectores & nauæ S. Jacobi, quod multa negotia haberent in Palma, ex Canariis seu Fortunatis insulis vna, magnopere efflagitarūt, vt sibi liceret præ- se expeditis maturè negotiis, aduentanti reliquæ classi præsto futuros. Atque initio quidem recusabat Ignatius, in tanto maris & piratarum discrimine à cæteris digredi periculosum ratus: verum deinde victus precibus, abeundi veniam ab Aloysio petiit: qua im- petrata,

petrata, quasi diuinaret ea quæ postea consecuta sunt, pridie eius diei, qui Apostolorum Principi sacer est, Sacramento Confessionis & Communionis præmunendos curauit omnes, & simul diuinitis Agni cœlestis cereas imagines aliquot, à summo Pontifice consecratas, & alia quædam religiosa munuscula, quæ ex vrbe Roma secum attulerat.

Hisce peractis, soluere pridie Kalend. Iulii vento secundo, qui tamen eos in medio cursu defecit: Porrò Dominico die proximo, quinto nonas Iulias, allatum huc est, Iacobum Soriam, maritimæ rei pro Nauarræ Regina præpositum, (is Caluini sectator egregius, capitales inimicitias cum Papistis, sic enim Catholicos per Iudibrium hæretici appellant, exercere sese palam profiteretur ac prædicat) stare cum nauibus circiter septem in portu ad quinque leucas hinc sito, cui à Sancta Cruce nomen est. Perturbauit is nuntius vehementer omnium animos, statimque Aloysius oppidi que præfectus cum populo vniuerso ad pugnam comparauere sese. Itaque Sabbati luce quæ consecuta est, cum se Iacobus Soria in conspectum nostrum dedisset, occurrentibus sibi Catholicis, qui probè instructa militibus tormentisque nauigia decem eduxerant, perterritus cessit, fugaque sibi consuluit. Hostem fugasse contenti nostri postridie reuertuntur: ille verò hoc perfunctus periculo, Canarias petiit, ac die Iouis insequenti ad aspectum vsque Palmæ Insulæ, & onerariæ nostræ, quæ portum capere nunquam potuerat vento destituta, sanè feliciter est prouectus. eo autem ipso die Ignatius mand cum cæteris fratribus ad Tertie cohortis, (id loco nomen) vicum à portu leucas quinque circiter, scapha contenderat eo consilio, ut si daretur facultas, ad portum terrestri itinere perueniret: sed cum res exitum non haberet, in nauim se denuo recipere sunt coacti. Ut vel ex hoc satis appareat, expetendum id genus mortis paratū illis fuisse diuinitus, eo que magis, quod iter illud leucarum octoginta, vix diebus quindecim ab ipsis emensum, addo nauim minime impedita, vento etiam initio (ut diximus) valde secundo; id iter totum nauibus quinque (& quidem earum nonnullis admodum ornustis) non plus triduo ab Iacobo Soria decursum est. Postridie nostri eadem malacia nouem ferè millia passuum à littore detenti, vbi aduentantes Caluinianos aspiciunt, paucis dispositis tormentis ad defensionem extemplo parare sese: Ignatius autem sumpta Mariæ Virginis imagine, quam Roma secum extulerat, prout res & tempus postulabat, ad officium atque ad pietatem cunctos hortari. Interea vnum è nauigiis hostes ad nostram onerariam applicant, in eamque tres primò, in iis nauclerus magna apud eos exi-

stima-

stimatione, transiliunt, atque ii quidem statim à Lusitanis interfe-
cti: sed maiore deinde hostium irrupente numero, diutius obstiti
non potuit. Tum Iacobus Soria, ubi cognouit nostræ Societatis
homines ibi versari, omnes ad vnum occidi imperavit, vocifera-
tus: interfice, interfice, quoniam ad praua dogmata disseminanda
Brasiliam petunt. In eorum numero, qui onerariam occupauerant,
erat Iacobi cognatus quidam: qui cum vitam aliquot Catholicis
promississet, id iussit Iacobo renuntiari. quæsiuit ille, cunctine pres-
byteri (sic enim nostros vocabat) essent interempti; cum interem-
ptos esse responsum fuisset, tum ab aliis manus abstinere non ve-
luit. quo facto sanè præclare suum in nos odium exprompsit,
præsertim quòd paucis antè diebus, intercepto nauigio, quo
Franciscani concionatores duo, totidemque seculares, vt appellat,
sacerdotes in Lusitaniam vehabantur, eorum nulli necem intulit:
nactus deinde nostros, magna ex parte adolescentulos tyronèscque
nulli pepercit omnino. Mactatus est autem omnium primus Igna-
tius, quem obuiam hostibus prodeuntem elata manibus ea quam
dicebantur imagine, magnòque animo profitentem sese cum suis
esse Catholicum, lancea tribus ictibus confoderunt, & sacram i-
maginem extorquere frustra conati sunt. tum Didacus Andra-
dius in amplexum ruit Ignatii: atque ita conjuncti simul ambo
confecti vulneribus præcipitantur in mare vnà cum ipsa imagine,
quæ de Ignatii manibus nunquam exciderat. Inde tabulata oner-
ariæ subeunt, quo Ignatius in eo tumultu fratres octo & triginta
(tot enim erant cum ex hoc portu profecuti) condiderat: binosque
ac ternos ordine deinceps eductos ad nauis marginem, ac talari-
bus tunicis, quamquam exigui admodum pretii, exutos, adacto bis
terre singulis in viscera pugione, semianimis è nauis deturbant:
quorundam etiam præcidunt brachia, vt omnem prorsum euaden-
di spem iis adimant. Atque hunc exitum felix comitatus ille sorti-
tus est. Postea quæsitum de trium illorum cæde, qui ex hostium
classe in onerariam primi transcenderant. Eius auctores cædis o-
nerariæ gubernatorem cum administris duobus ad se perduci fu-
rore percitus jubet Soria. ibi, ipso non solum imperante, sed etiam
inspectante, viuentium pectora dissecantur, & extracta crudeliter
intestina deieciuntur in pelagus. Iam verò hanc immanitatè Cal-
uiniани illo etiam scelere cumulant. in onerariam reuertuntur, sa-
cro sanctum caput vnus ex vndecim Virginum millibus, quod so-
latium neophytorum Ignatius in Brasiliam afferebat, è carchessi
fune contumeliosè nefarièque suspendunt: deinde arripit aliam
Virginis Deiparæ effigiem, egregio perfectam opere, quam item

Roma

Roma Ignatius auexerat, cum sacris aliis imaginibus permultis, in angulo nauis per ludibrium collocant: in easque ut in scopum ficas eiaculari lasciuientes incipiunt. Rosaria uero benedicta, ac sanctorum reliquias, librosque de religione, & alia scripta quedam ad Brasiliae prouinciae rem magnopere pertinentia, ut sibi minus uilia, uel superuacanea potius, alto mandarunt. Huius rei gestae seriem totius a Lusitanis duobus accepimus, qui spectatores affuerunt, cum per eos dies a Caluinianis captiui detineretur. Qui est nostris occisi sunt, aequè nouitii ac veterani, praclaris erant adiumentis rerum gerendarum instructi: itaque ad rem Christianam promouendam valde habebantur idonei.

Obstupesco sanè, mecum ipse considerans mutationes migrationesque nostrorum è nauis in nauem, Olisipone primùm, deinde in hac insula Materia: ut felix ille manipulus, sicuti Gedeonis quondam milites, panè uiritim à Domino lecti fuisse uideantur. Me in S. Iacobi nauem imponere, ipse apud Aloysium praefectum remanere Ignatius iam prope decreuerat, sed mutauit deinde cõsiliu: partim, ut equidem existimo, ne laborem atque periculum subterfugere uoluisse uideretur; partim etiam quòd ego tanto indignus bono uidelicet fui. Reliqui sumus nunc è Societate ad triginta. Captum iter numinis fiducia persequi certum est: utrum eodem euentu, nescimus: illud quidem intelligimus: Iacobum Soriam id uehementer expetere, nobisque tendere insidias. Sed iam instat hora profectiois, itaque finem scribendi facio, meque & comites tuis ceterorumque sacrificiis ac deprecationi cõmendò. Ex insula Materia, xv. Kalend. Septemb. M. D. LXX.

FRANCISCI HENRICI PRÆPOSITI
DOMVS OLISIPONENSIS AD SOCIOS,
Romam.

XITVM Ignatii Azebedii & Sociorum nouem & triginta iam cognouistis, ut credimus; qui Brasiliam unà cum Aloysio regio Praefecto petentes, ut in ea prouincia, rei Christianae procurandae causa, more nostro collegia instituerent, in itinere à Caluinianis oppressi, uitam in professione fidei Catholicae profuderunt. Nunc aliorum XIV. qui anno post in eadem causa parem praestiterunt animi fortitudinem, (ad septuaginta enim è nostris Olisipone discesserant plures in naues impositi) persequemur eo ipso ordine, quo rem totam alter duorum, qui Dei benignitate superfuere, nobis exposuit.

Post